

AARO KORPELAN SUKU

Ojelmuspoika Siikajoelta

Juhani Korpela

Aaro Korpelan suku

Isälleni, sukulaisilleni ja sukulaissieluilleni

Juhani Korpela

AARO KORPELAN SUKU

Ojelmuspoika Siikajoelta

© 2026 Juhani Korpela
Kustantaja: BoD · Books on Demand, Mannerheimintie 12 B,
00100 Helsinki, bod@bod.fi
Kirjapaino: Libri Plureos GmbH, Friedensallee 273,
22763 Hampuri, Saksa
ISBN: 978-952-89-0287-4

Sisällys

Johdanto sukututkimukseen	9
1. Greta Lisa Huhta Haarala ja Matts August Korpela	11
2. Anna Sofia Korpela ja John Moilanen	14
2.1 Johan Artur (John Arthur) Moilanen ja Doris Simpson McCaslin	22
2.2. Anne Sofia Moilanen	27
2.3. Rauha Dagmar Moilanen ja Walter Chafey Reynolds	30
2.4. Enni E. Moilanen	39
2.5. Peter Oliver Moilanen ja Lumina M. Cormier	41
3. Kaisa Greta Korpela ja Antti Jyrkkä	48
4. Johan August Korpela ja Jenny Hilja Elisabeth Junnila	51
4.1. Jalmar August Korpela	64
4.2. Yrjö Valdemar Korpela ja Taimi Maria Virta	65
4.3. Alma Augusta Korpela	92
4.4. Lauri Jalmari Korpela ja Aura Lea Sofia Klemetti	96
4.5. Teodor Johannes Korpela ja Hilma Johanna Ketelimäki	109
4.6. Antti Aapram Korpela	122
4.7. Aaro Olavi Korpela ja Salli Sylvia Lahtimaa	123
5. Maria Liisa Korpela	142
6. Rosa Matilda Korpela ja Onni Einari Hill	143
6.1. Tauno Olavi Hill ja Mary Patricia Gilcoine	151
6.2. Vieno Eleanor Hill ja Gordon Fraser Cochrane	155
6.3. Edwin Einari Hill	159
7. Antti Aster (Asteri) Korpela ja Roosa Johanna Tiaskorpi	160
8. Junnilan perhe. Aappo ja Anna Liisa	166
9. Jenni Hilja Elisabeth Junnila	180
10. Rosa Selma Ester Junnila ja Matti Alarik Kaijankoski	186
10.1. Saimi Margareeta Junnila ja Aukusti Aleksanteri Nikulahti	192
10.2. Johan Aaprami Junnila ja Helga Sylvia Paasimaa	195
10.3. Salli Maria Junnila ja Veikko Matias Huhtala	196
11. Betty Maria (Edith) Junnila ja Nikodemus Juhonpoika Rönn	197
11.1. Yrjö Nikodemus Rönn ja Anna Henriika (Hinni) Hummastenniemi	201
11.2. Antti Rönn	210

12.	Ida Sofia Junnila ja Moses Hokkanen	211
13.	Aina Aliina (Aino) Junnila	216
13.1.	Kerttu Orvokki Junnila	216
14.	Johan Abram Junnila	217
15.	Kaarlo Henrik Junnila (Tukalan Heikki) ja Jenni Lyyli Luhtasalo	218
15.1.	Martti Johannes Junnila	220
16.	Anna Beata Mattsdotter Koskela ja Antti Juhonpoika Korpela	221
17.	Niilo ja Kirsti Virolainen. Suvun vaiheita Pyhäjärveltä Siikajoelle.	225
18.	Liisa ja Samuel Nilkusta Aaro Korpelaan	227
19.	Mikko Ehrolasta Aaro Korpelaan	228
20.	Kaustiselta Siikajoelle	229
21.	Adam Peer Packalan jälkeläiset	231
22.	Kreeta ja Juho Ollakka. Sukuhaara Lumijoelta.	234
23.	Piippolasta Siikajoelle	235
24.	Ruotsin Skellefteåstä Siikajoelle	237
25.	Kuvia Aaron arkistosta	240
26.	Hautamuistomerkkejä	243
27.	Kiitokset ja jälkisanat	244
28.	Lähteitä	246

Johdanto sukututkimukseen

Ensimmäisenä elämäni vuotena kodissani Siikajoella asuivat äitini Salli ja isäni Aaro sekä vanhempi veljeni Olavi. Meidän lisäksi oli myös Nannaksi kutsuttu vanha nainen. Ihmeellistä kyllä olen aina luullut muistavani hänet, vaikka olin vain 1,5-vuotias hänen kuollessaan syksyllä 1956. Nanna nukkui Ojelmuksen pirtissä uunin vierellä, jonka paikan myöhemmin ottivat käyttöönsä äiti ja isä. Me pojat nukuimme talvet keittiössä Yrjön tekemässä sivustavedettävässä sängyssä ja kesät kamarin levitettävällä sohvalla. Talvella kamari oli kylmillään ja toimitti jääkaapin virkaa.

Muisto Nannasta on yksi tärkeimmistä seikoista suvun tutkimiseni innoittajana. Sain kuulla tarinaa isän äidistä, joka oli asunut monta vuotta kaukana Amerikassa perheineen. Isä oli tosin syntynyt Siikajoella kuten Teodorkin - tai Teutori kuten häntä tavattiin nimittää.

Kamarissa oli myös kiinnostavia esineitä menneiltä ajoilta, kuten Amerikan arkku ja vanha laatikkokamera, jolla tosin ei otettu valokuvia. Leikkiin se kelpasi hyvin. Kaapin päällä oli monta pokaalia, jotka Yrjö oli tarinan mukaan voittanut nuorena miehenä Amerikassa. Villi huhu kertoi hänen juosseen jopa maratonia. Yrjön tarina kiehtoi, sillä hän asui Taimin kanssa kaukana Bostonin lähellä, missä hän oli juoksukilpailujakin voittanut.

Yrjön ja Taimin vierailu Siikajoella kesällä 1972 sai vähäksi aikaa kiinnostumaan juuristani ja Amerikan mailla asuneista sukulaisista. Mutta koulunkäynti lukiossa ja sen jälkeen opinnot Oulussa veivät huomion ihan muualle. Siinä en liene poikkeus, sillä nuorten elämässä on merkittävämpiä asioita kuin sukutaustojen selvittäminen ja tutkiminen. Kiinnostus sellaiseen syntyy vasta myöhemmällä iällä, jos ollenkaan.

Valitettavasti tahtoo käydä niin, että edellinen sukupolvi ehtii kuolla ennen kuin löytyy halu tietää vanhoista ajoista. Niin minullekin kävi kaikesta huolimatta. Äidiltä en voinut mitään kysellä, koska hän kuoli jo 46-vuotiaana, jolloin olin ensimmäistä vuotta Raahen lukiossa. Isää en vain tullut jututtaneeksi, enkä Teutoria.

Kertomusten ei olisi tarvinnut olla ihmeellisiä. Riittää, kun haastateltava juttelee omasta elämästään ja vanhemmistaan, sisaruksistaan ja serkuistaan. Tädeistä, sedistä, enoista. Ja kun äiti tai isä tietää kertoa omista isovanhemmistaan jotakin, ollaan jo kaukana menneisyydessä minun näkökulmastani. Isäni isovanhemmat Reeta ja Matti olivat syntyneet 1850-luvun puolivälin paikkeilla. Tämä on nuoremmalle sukupolvelle elävää historiaa.

Kotitaloni Ojelmuksen naapuritkin olisivat osanneet tarinoida, ja he olisivat tehneet sitä epäilemättä hyvillä mielin. Vanhat ihmiset muistelevat mielellään, jos on kiinnostunut kuuli.

Halu tarinoida on tämänkin kirjan taustalla vaikuttamassa. Minäkin tiedän omasta kokemuksestani jotakin sellaista, mitä nuoremmat sukupolvet vain arvailevat.

Tutkimuksen tekoa

Olen tutkinut sukuani enemmän tai vähemmän aktiivisesti 1990-luvun alkupuolelta saakka. Silloin opintoihini liittyen koetin ymmärtää paremmin omaa menneisyyttäni ja keksin tilata Siikajoen seurakunnasta tätä tarkoitusta varten virkatodistuksen. Sainkin varsin perusteellisen selvityksen marraskuussa 1990.

Tuohon aikaan virkatodistuksessa oli lueteltu kaikki tiedossa olevat suvun jäsenet, elävät ja kuolleet. Syntymä- ja kuolinaika oli tarkasti dokumentoitu, samoin vihkimä aika ja mahdollinen seurakunnasta muutto.

Mutta sitten tuli elämäni taas työntäyteinen aika. Vuodet vierivät, vanhat sukulaiset kuolivat yksi toisensa jälkeen vieden mukanaan kaikki muistonsa ja tietonsa. Ensin kuoli Kaustan mummu, siis äidin äiti. Sitten Teutori ja Hilma, ja oma isä vuonna 2007. Myöhemmin, kun kiinnostukseni sukua kohtaan alkoi voimistua, kuolivat enot ja äidin sisaret kaikki melko lyhyen ajan sisällä. Ja veljenikin kanssa olisin

voinut käydä montakin hyvää muistelua ja tehdä yhteistyötä. Mutta hänkin kuoli äkillisesti ja yllättäen sukumme vitsaukseen sepelvaltimotautiin. Ikäluokkaani kuuluvilta lähisukulaisilta olen saanut muisteluapua sekä hyvinkin vanhoja valokuvia.

Joitakin vanhoja kirjeitä on säilynyt ja ne ovat hyvin antoisia kertomalla kirjoittamishetken tunnelmista ja ajatuksista. Yrjö ja vaimonsa Taimi olivat ahkeria kirjoittamaan, vaikka säännöllisesti pyytelivätkin anteeksi, kun ei tule pidetyksi yhteyttä useammin. Ikävä kyllä suurin osa Amerikan postista on kadonnut. Mutta enemmän niitä on säilynyt kuin voisin kuvitella käyvän tämän päivän sähköposteille ynnä muulle viestittelylle. Ne katoavat harmillisen nopeasti niin kutsuttuun bittiavaruuteen.

Sukututkimus on kiinnostava projekti, mutta siihen tarvitaan iso panostus. Vähitellen on syntynyt aikaisempaa tarkempi kuva elämästä ennen minua. Mitä kauemmaksi menneisiin aikoihin yritän kurtottaa, sitä vähemmän on olemassa dokumentteja. Vaatii paljon myös ajatustyötä, että piirtyy edes vajavainen kuva esivanhemmista. Yllätyksiäkin löydöksiin mahtuu, kuten voi arvatakin.

Netti tarjoaa nykyisin paljon tietoa suvusta kiinnostuneelle. On runsaasti mikrofilmattuja ja digitoituja kirkonkirjoja, joita tutkimalla voi hahmotella yksittäisen henkilön elämäntarinaa. Sitten on digitointiin muotoon vapaasti käytettäväksi saatettuja henkikirjoja, joista saa hyvin täydennystä kirkonkirjoista tehtyihin havaintoihin. Siirtolaisten elämästä saa tietoa digitoiduista passi- ja matkustajaluettelosta. Archives- sivustoilta saattaa löytyä linkkien takaa toisten sukututkijoiden sukupuita ja monta muuta kiinnostavaa yksityiskohtaa. Hautoja on paljon kuvattu ja laitettu nettiin. Billiongraves- ja Findagrave- sivustoilta olen voinut tehdä löytöjä omienkin sukulaisten muistokivistä sekä Suomesta että muista maista.

Geni ja Myheritage ovat olleet oivallisia apuvälineitä sukuun rakentamisessa. Toisten tekemät sukupuut sekä historialliset löydökset tarjoavat paljon tietoa, jota olisi muuten vaikea saada mistään.

Sitten on vielä digitoitujen sanomalehtien kokoelma, joihin saa tietysti paljon aikaa uppoamaan. Mutta hakutoiminta on hyvä apu, kun yrittää löytää vanhoja kirjoituksia omista sukulaisista. Julkaisuja on olemassa Suomesta ja esimerkiksi Amerikasta.

Sukukirja

Kirjan kirjoittaminen on jo ihan oma tehtävänsä. Verkon uumeniin piiloutuvaa sukupuuta parempi tiedon lähde jälkipolville on konkreettinen lukuteos. Pyrin tekemään jokaisesta sukuuni kuuluneista henkilöistä pienoiselämäkerran ja siinä työssä olemaan mahdollisimman totuudellinen.

On vaatinut paljon ajatustyötä ja yritystä eläytyä näiden ihmisten elämään, jotta tarinoista tulee ymmärrettäviä ja kenties kiinnostaviakin. Pelkkä dokumenttien löytyminen ja niiden kuvailu ei riitä. Henkilöiden on tultava tutuiksi omassa mielessäni, jotta voin heistä kirjoittaa. Elävyyden lisäämiseksi olen tehnyt monenkin henkilön kohdalle kuvitteellista tarinaa. He ovat saattaneet kertoa ajatuksistaan kirjeillä. Koska niitä ei oikeasti ole olemassa, olen kirjoittanut sellaisia heidän puolestaan. Nämä fiktiot olivat ainoastaan oman luovuuteni tukena enkä niitä sisällyttänyt tähän kirjaan.

Minulla oli tavoitteena saada äitini Sallin suvusta kertova kirja valmiiksi kesällä 2025, jolloin hänen syntymästään tuli kuluneeksi tasan 100 vuotta. Liian optimistinen olin aikataulun suhteen. Siksi siirsin tavoitteen elokuun ensimmäiseen päivään 2026, jolloin isäni Aaro täyttäisi 100 vuotta. Olen huomannut sellaisenkin seikan tätä työtä tehdessäni, että usein löytyy jostakin uutta täydentävää tietoa jostakin henkilöstä ja jopa sellaista, joka muuttaa hänestä kertomaani tarinaa. Siksi minun on tyydyttävä epätäydelliseen lopputulokseen. Ja toivon, että joku nuorempi sukulaiseni jatkaisi työtäni eikä pitäisi kirjoittamaani lopullisena totuutena.

1. Greta Lisa Huhta Haarala ja Matts August Korpela

Tämän kuvan on luonut MyHeritagen sukuinfografiikka-toiminto, joka hyödyntää tehokasta tekoäly-teknologiaa.

Isäni Aaro Korpelan isoisä Matti Aukusti eli Matts August Andersinpoika Korpela syntyi 19. marraskuuta 1841 Salossa (Saloinen). Ristiäiset pidettiin kaksi päivää myöhemmin. Hän oli torpparien Anna Beata Mattsdotter Koskelan ja Antti Juhonpoika Korpelan neljäs lapsi. Kasteen toimitti pitäjänapulainen Zakris Toppelius.

Anders, Anna Beata ja heidän lapsensa Johan, Matts ja Britha Lovisa asuivat 1850-luvun lopulla Pattijoella maatilalla No.9 Sauvola. Matti oli rokotettu, ja hän osasi melko hyvin ulkoa Lutherin pienen katekismuksen selityksineen.

Kempeleeseen

Matts muutti rippi- ja lastenkirjojen tiedon mukaan Kempeleeseen marraskuussa 1860, jolloin hän oli 19-vuotias. Hän osasi kohtuullisen hyvin lukea kirjaa ja ymmärsi hyvin lukemansa. Hän osasi myös melko hyvin ulkoa Lutherin katekismuksen sekä aakkoset. Herran pyhällä ehtoollisella Matts kävi ensimmäisen kerran vuonna 1862. Tosin Pattijoen rippikirjaan on kirjattu hänen käyneen ehtoollisella jo 24. toukokuuta 1859.

Rippikirjassa, jonka ajallinen kattavuus on 1854–1863 Matilla oli enää kaksi elossa olevaa sisarusta, Johan ja Britta Loviisa. Tässä asiakirjassa heidän äitinsä (Anna Beatha) syntymäajaksi oli kirjattu 30. ke-

säkuuta 1801. Isän (torppari Anders Johs. Korpela) syntymäpäivä oli 14. lokakuuta 1812. Muissa lähteissä syntymäpäivä on 4. lokakuuta.

Siikajoelle Matti muutti 13. marraskuuta 1865 Kempeleestä, missä hän oli ollut renkinä. Hän meni naimisiin Greta Liisa Huhta Haaralan (s. 7. syyskuuta 1848) kanssa 1. tammikuuta 1873 Siikajoella. Greta asui vanhempiensa Caisa Lisan ja Johanin kanssa Huhdassa Siikajoen Ylipäässä.

Matts eli Matti Korpela tuli torppariksi Huhdan taloon ja perhe asui siellä Annan syntymän aikoihin. Matista tuli paitsi torppari, myös Huhta Haaralaan vävy.

Vuoden 1880 henkikirjan mukaan Siikajoen Ylipäässä sijainneen Huhdan taloa isännöi Matts ja Brita Laurila. Heillä oli useita torppareita, kuten Gustaf Isaksson Huhtala perheineen sekä vuonna 1847 syntynyt Gustaf Huhta Haarala vaimonsa Greta (Erikkilä) kanssa. Heillä oli kaksi lasta. Samassa taloudessa asuivat Gustafin isä Johan (syntynyt 1823) ja äiti Kaisa (1819) sekä vielä hänen sisarensa Greta (1849) miehensä Mattsin (1841) ja heidän tyttärensä ja kahden poikansa kanssa.

Greta ja Matts Korpelan perheeseen kuuluivat kuusivuotias Anna Sofia, nelivuotias Kaisa Greta ja alle vuoden ikäinen Johan August. Greta ja Gustaf Huhta Haaralan perheessä oli kaksi lasta, alle viisivuotias Väinö Johannes sekä alle vuoden ikäinen Kalle Fredrik Kustunpoika. Isä Johan Samuelinpoika oli 57-vuotias ja äiti Kaisa 61 vuoden ikäinen. He molemmat kuolivat 1880-luvun alkupuolella.

Henkikirjasta vuodelta 1880 huomaamme, että Mattsilla ja Greetalla ei ollut omaa torppaa, vaan he asuivat Gretan veljen kanssa yhdessä. Torpparit Michel (?) ja Lovisa Lunki asuivat tyttärensä kanssa eri talossa.

1890 henkikirjassa Matti Laurila perheineen isännöivät edelleen Huhdan taloa. Matti ja Kreeta Korpela olivat nyt heillä torppareina. Perheeseen kuului neljä lasta, joista kaksi oli poikaa ja kaksi tyttäretä. Heidän kuudesta lapsestaan Anna Sofia oli lähtenyt Martikkalaan piiaaksi ja Maria Liisa kuoli viisivuotiaana vuonna 1887. Korpelan torpan asukkaat olivat siten 49-vuotias isä Matti, 41-vuotias äiti Kreeta, 10-vuotias Johan August, 5-vuotias Rosa Matilda ja vuoden ikäinen Antti Asteri Matinpoika.

Vuoden 1900 henkikirjassa Huhdan talon omisti leski Liisa Paakkari. Matti ja Reeta olivat yksi pariskunta hänen seitsemästä torpparistaan. Lisäksi Huhdan mailla oli kolme mäkitupalaista.

Matin ja Reetan lapsista kaksi poikaa ja yksi tytär asuivat kotona vanhempiensa luona. Juha (Johan August) oli asevelvollinen. Kaisa Greta oli muuttanut Ouluun viisi vuotta aikaisemmin. Myös Anna Sofista oli tullut oululainen. Rosa Matilda oli 15-vuotiaana vielä kotona. Antti Asteri oli noin 10-vuotias koulupoika.

Greta ja Matts Korpela saivat kuusi lasta. Heidän esikoisensa Anna Sofia syntyi Siikajoella 29. tammikuuta 1874.

Kaisa Greta syntyi Siikajoella 19. toukokuuta 1876.

Johan August syntyi Siikajoella 22. elokuuta 1879.

Maria Liisa syntyi Siikajoella 2. marraskuuta 1882.

Rosa Matilda syntyi Siikajoella 7. syyskuuta 1885,

Antti Asteri syntyi Siikajoella 28. huhtikuuta 1889.

Matti Korpela ja hänen sisaruksensa

1. **Kaisa Sofia** syntyi 27. toukokuuta 1835 Pattijoella ja kuoli Pattijoella 7. kesäkuuta 1900 keuhkotautiin. Hän oli itsellisen Heikki (Henrik) Siipolan vaimo. Heillä ei tiettävästi ollut lapsia.
2. **Johan Antinpoika** syntyi 29. lokakuuta 1837 ja kuoli Iisalmella 44-vuotiaana 4. joulukuuta 1881 keuhkotautiin. Hänen ensimmäinen vaimonsa oli 13. marraskuuta 1831 syntynyt Riitta Loviisa Matintytär Hartikainen, jonka ensimmäinen puoliso oli Johannes Karppinen. Heillä oli kolme lasta, Juho Reittu, Tiina Maria ja Adam Karppinen. Lisäksi Riitalla oli ennen avioliittoa syntynyt tytär Christina, joka kuoli 1,5 kuukauden ikäisenä helmikuussa 1857. Johannes Karp-

Aaro Olavi Korpela syntyi Siikajoella Ojelmuksen torpassa 1. elokuuta 1926. Hänestä tuli isänsä Aukustin jälkeen talon isäntä. Aaroa kutsuttiin Ojelmuspojaksi. Tämä kirja kertoo hänen sukunsa tarinaa. Varhaisimmat juuret ulottuvat 1300-luvun Ruotsiin, jolloin hänen esivanhempansa olivat siellä kauppiaina. Myöhemmin samassa sukuhaarassa oli kauppiaita, maanviljelijöitä ja pappeja, muun muassa Ruotsin arkkipiispa. Esi-isiä oli myös Kajaanin pormestari. Kun mennään tarpeeksi kauas ajassa taaksepäin, löytyy yllätyksiä. Piippolan pitäjä on saanut nimensä neljästä Piipon veljeksestä, jotka tulivat 1500-luvulla Viipurin seudulta ja asettuivat maata viljelemään alueelle, joka myöhemmin on tunnettu Piippolana. Myös Kaustinen on nimetty Aaron esivanhempien mukaan. Kaustarit muuttivat 1400-luvulla sisämaahan ja alkoivat viljellä maata Perhonjokivarressa.

Kiinnostavia henkilöitä on myös Amerikan sukulaisissa. Aaron äiti Jenni Junnula lähti 18-vuotiaana vuonna 1902 monien muiden tavoin Yhdysvaltoihin, ja seuraavana vuonna kihlattunsa perässä matkusti Massachusettsin Fitchburgiin Juho August Korpela Siikajoen Ylipäästä. He solmivat pian avioliiton, ostivat talon ja perustivat perheen. 10 vuoden kuluttua he palasivat kotiseudulleen ja asettuivat asumaan Ojelmuksen torppaan. He ostivat torpan ja sen maat itselleen ja asuivat siellä koko loppuelämänsä.

Kannessa tervehtii Aaro Korpela vuonna 1991. Kuvassa näkyy osa pitkää suoraa eli ojelmusta, jonka varrella Ojelmuksen talo sijaitsee. Tämä Kirkkotie (nykyisin Vanhamaantie) johtaa Siikajoen kirkolle.

Kirjan kirjoittaja on Aaron nuorempi poika, joka kiinnostui sukututkimuksesta vuonna 1990. Nyt pitkä projekti on päässyt yhteen päätepiteeseensä Aaron merkkipäivän kynnyksellä. Aaron syntymästä tulee kuluneeksi tasan 100 vuotta 1.8.2026.

Juhani Korpela on aikaisemmin julkaissut kirjoja BooksOnDemandissa. Häneltä ilmestyi vuonna 2016 neljä romaania nimimerkillä J.A.Ojelmus.